

§ 15 Fossilbränsleoberoende organisation 2030 - remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.5.3.-768/2013

Stadsdelsnämndens beslut

Remissen besvaras med förvaltningens
tjänsteutlåtande.

Ledamöterna Shadi Larson och Barbro Borg (MP) reserverade sig mot beslutet.

Ledamoten Åsa Tillberg (V) lämnade ett särskilt uttalande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett
tjänsteutlåtande daterat den 21 januari 2014.

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms
stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag om hur
Stockholms stad kan bli en fossilbränsleoberoende
organisation år 2030.

Förvaltningen är positiv till de förslag på åtgärder staden kan
vidta för att kunna bli oberoende av fossila bränslen. De
föreslagna åtgärderna kan ses som ytterligare ett steg på väg
mot ett Stockholm i världsklass och visar samtidigt att staden
har chans att inta en ledande position när det gäller
klimatarbetet. Vad gäller förutsättningarna för att kunna uppnå
målet anges i ärendet att staden i en rad olika avseenden,
exempelvis avseende delmål, mätningar och varor, ”kan/skulle
kunna” ställa krav. Uttrycken ”kan” och ”skulle kunna” är,
som förvaltningen uppfattar det, alltför oprecisa och borde
ersättas med ”ska”.

Inför implementeringen av förslagen till åtgärder är det enligt
förvaltningen angeläget att genomföra en förankringsprocess
och utbildning, samt att resurserna för miljöarbetet förstärks
inom berörda nämnder och bolag.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Östback (M) föreslog att
stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med
stadsdelsförvaltningens förslag.

Ledamoten Shadi Larsson (MP) lade fram ett förslag till beslut och föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordförande Alexandra Östback (M) ställde förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Reservation

Ledamöterna Shadi Larson och Barbro Borg (MP) ansåg att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat att:

Delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Påpeka behovet av en central funktion under kommunstyrelsen för att driva och samordna klimatarbetet i Stockholm och för att påverka andra aktörer att vidta åtgärder för att Stockholm skyndsamt ska kunna fasa ut de fossila bränslena. Därutöver anföra följande.

Detta är en utmärkt och nödvändig plan för att minska Stockholms stads fossilberoende. Om målet verkligen är att stadens verksamheter skall bedrivas utan fossila bränslen är den dock djupt otillräcklig. Förhoppningen om att utfasningen av fossila bränslen inte kommer att medföra signifikanta kostnader är också orealistisk. Övergången kommer tvärtom att innebära både investeringskostnader och höjda kostnader för energi, varor och tjänster. Detta behöver finansieras i kommande budgetar.

Miljöpartiet har länge drivit kravet att Stockholms stad ska ta fram och implementera beräkningsmetoder för kommuninvånarnas klimatpåverkan utanför stadens gränser i form av konsumtion och resor. Hittills har staden inte bedrivit något sådant arbete utan enbart räknat på de direkta utsläppen inom Stockholms geografiska gräns. Detta trots att nästan ingen produktion av mat och varor sker i staden, och alla transporter utanför kommun- och landsgränser utesluts.

I arbetet med en fossilberoende organisation måste staden snarast gå vidare med att kvantifiera utsläppen av växthusgaser vid produktion och transporter. Det måste även tas fram uppgifter om de varor som staden upphandlar och kravspecifikationer för upphandling av varor som produceras i stort sett utan fossil energi. Det behövs en central funktion under kommunstyrelsen för att driva och samordna klimatarbetet i Stockholm och för att påverka regering, landsting och andra aktörer att vidta nödvändiga åtgärder för

att Stockholm skyndsamt ska kunna fasa ut de fossila bränslena.

Utredningen visar på att stadens förutsättningar för att bli fossiloberoende i stort vilar på vad andra aktörer i samhället gör för förändringar i riktning att bli fossilfria, samt att politiska beslut om mål för år 2030 genomförs enligt plan. Stadens beroende av omvärlden är tydligt, men det finns all anledning att skyndsamt vidta de åtgärder som ligger inom förvaltningens rådighet.

Fortums mål om att bli klimatneutrala senast år 2030 innebär att stadens fjärrvärme då blir fossiloberoende. När det gäller stadens direkta energianvändning är det angeläget att snarast avveckla koleldningen i Värtan för produktion av fjärrvärme, att avveckla koleldade värmepannor, endast köpa in fordon och varutransporter som drivs med förnybara drivmedel etc. Förutsättningar för fossiloberoende bränslen är en viktig del och staden ska vara drivande i dessa frågor. Energieffektiviseringar är fortsatt viktiga för att minska behovet av biobränsle som kommer att bli en bristvara framöver.

Elen som köps in är idag miljömärkt och har därmed inget eller måttliga utsläpp av koldioxid. Men det finns ett stort värde såväl miljömässigt som ekonomiskt att minska onödig elkonsumention. Det är sannolikt även helt nödvändigt.

För delar av stadens verksamhet såsom skolor och äldreomsorg är inköp och hantering av livsmedel ett viktigt bidrag för stadens sammanlagda arbete till en fossilbränsleberoende organisation. Det handlar främst om att köpa in livsmedel med totalt sett låg klimatpåverkan. En minskad andel av kött är mycket viktigt. Det är även betydelsefullt att minska svinn av mat i alla led samt att samla in det svinn som väl uppstår för rötning till biogas.

Staden bör därmed fokusera på att ta fram en kostpolicy som omfattar klimatutsläpp från livsmedel, anta ett mål om minskat svinn av mat samt anta ett mål om nära 100 procents insamling av stadens eget matavfall. Utöver detta är det fortsatt viktigt att minska behovet av uppvärmning och el i staden fastigheter genom energieffektiviseringar och byte av belysning.

Stadens inrikes tjänsteresor bör bara undantagsvis genomföras med flyg. Att tågbiljetter idag kostar mer än flygbiljetter är ovidkommande. Det är dessutom ett orimligt sakförhållande som beror på en kombination av ohållbara incitament,

subventioner och billigt flygbränsle – alla tre faktorer som vi bedömer kommer att ändras.

Stadens egna fordon, och dess entreprenörers, kan och bör snarast övergå till fossilfria bränslen. Det är med dagens teknik biogas, biodiesel och el. Både etanol och vätgas är energibärare som i nuläget bara kan tillverkas med en nettoinsats av fossila bränslen. I en framtid där en större del av samhällsekonomin försöker göra samma övergång finns det betydande risker för drivmedelsbrister. Vi saknar beredskap för detta i planen.

Vi instämmer slutligen helhjärtat i förvaltningens synpunkter om att många ”kan/skulle kunna” behöver ersättas med ”ska”.

Särskilt uttalande**Ledamoten Åsa Tillberg (V) lämnade följande särskilda uttalande:**

Vi tillstyrker förvaltningens förslag till beslut. Man kan ju ha synpunkten att den tidsrymd som staden ger sig själv för att åstadkomma ett viktigt mål, innebär en, i hastighet mätt, tämligen beskedlig promenad. Men förvaltningens förslag till beslut innebär i alla fall att man tänker genomföra sitt program utan reservationer, vilket vi tycker är bra.
